

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
SEDIUL CIOCANA

mun. Chișinău, str. Mihail Sadoveanu, nr. 24/1,
Republica Moldova, MD-2044,
tel./fax (+373 22) 333 665; (022) 337 520
e-mail: jci@justice.md

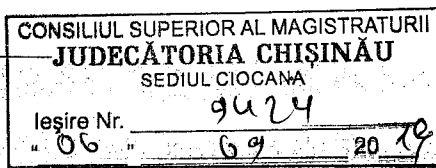
*Sediul specializat în examinarea cauzelor cu privire la activitatea
judecătorului de instrucție și în materie contravențională*

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
CIOCANA COURT OFFICE

Chisinau city, Mihail Sadoveanu street, nr. 24/1,
Republic of Moldova, MD-2044,
tel./fax (+373 22) 333 665; (022) 337 520
e-mail: jci@justice.md

*The Court Office specialized in the examination of the cases concerning
the activity of the investigative judge and in contraventional matters*

Curtea Constituțională

Mun. Chișinău, str. A. Lăpușeanu, 28 MD-2004

Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana), Vă expediază cererea înaintată de avocatul Dogotari Danu în numele făptuitorului Dogotari Ilie privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cadrul judecării cauzei contravenționale nr. 4-879/2019, în privința lui **Dogotari Ilie, director al Liceului teoretic „Mihai Eminescu” din or. Ghindești, r-l Florești**, pentru comiterea faptelor contravenționale prevăzute la art.313² alin.(1) și alin.(2) din Codul Contravențional al Republicii Moldova, pentru verificarea constituționalității sintagmei din art.313/2 alin.(1) și (2) Cod contravențional și anume “se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an” și “se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”, sub aspectul corespunderii cu prevederile art.7, 8 alin.(1), 15, 16, 20, 26 al.(1), 39 al.(2), 54 din Constituția Republicii Moldova.

Anexe:

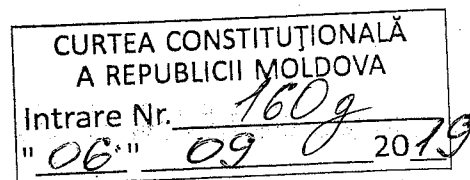
Cererea pe 3 file

Sesizarea pe 10 file

Copia încheierii din 21 iunie 2019 pe 3 file

Judecător

Victor Sandu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE **PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE**

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

Prezenta sesizare este un document juridic și poate afecta drepturile și obligațiile dumneavoastră.

AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume: DOGOTARI 2. Prenume: ILIE

3. Funcția: Director al Gimnaziului "Mihai Eminescu" or. Ghindești

4. Adresa: r-ul Florești, s. Ghindești, str. Trandafirilor 6

5. Tel./fax: + 373 699 41 731 email: dogotariilie@mail.ru

6. Numele și prenumele reprezentantului*: Av. DOGOTARI Danu

7. Ocupația reprezentantului: Avocat în cadrul C.A. "Dogotari Danu"

8. Adresa reprezentantului: mun. Chișinău, str. Bulgară 31 A

9. Tel. : +373 698 32 509 10. Email: danu.dogotari@gmail.com

11. Împuternicire avocațială MA 1317047

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

II – OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea Partea a II-a a Notiței Explicative)

12. Prezenta sesizare vizează neconstituționalitatea prevederilor art. 313² Cod Contravențional al RM.

Excepția de neconstituționalitate este ridicată în cauza contravențională privind învinuirea lui Dogotari Ilie în comiterea contravenției prevăzute de art. 313² alin. (1) și (2) Cod Contravențional al RM, aflată în procedura judecătorească la Judecătoria Chișinău sed. Ciocana, Sandu Victor.

Conținutul prevederilor contestate este următorul:

“Articolul 313² Nedecararea sau nesoluționarea conflictului de interese

(1) Nedecararea conflictului de interese de către persoana care activează în cadrul unei organizații publice în sensul Legii nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

(2) Nesoluționarea conflictului de interese în conformitate cu prevederile Legii privind declararea averii și intereselor personale se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”

Considerăm că sancțiunea art. 313² alin. (1) și (2) Cod Contravențional al RM contravine următoarelor prevederi din Constituția Republicii Moldova:

- Art. 7 “Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică”<
- Art. 8 alin. (1) “Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional”;
- Art. 15 “Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea”;
- Art. 16 “Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului. Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială”;
- Art. 20 alin. (1) “Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime”;
- Art. 26 alin.(1) “Dreptul la apărare este garantat”;
- Art. 39 alin.(2) “Oricărui cetățean i se asigură, potrivit legii, accesul la o funcție publică”;
- Art. 54 “În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngerii decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24. Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății. ”.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

(A se vedea Partea a III-a a Notiței Explicative)

13. La data de 04.09.2018, în temeiul prevederilor art. 30 și dispozițiilor tranzitorii ale art. 44 alin.(10) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorului de integritate Ada Griciuc, i-a fost repartizat dosarul de control nr. 20180204104 în privința dlui Dogotari Ilie.

La baza formării dosarului de control a stat sesizarea nr. T-37/18 din 21.02.2018, precum și scrisorile readresate conform competenței nr. 08-2412/18 din 23.08.2018 și nr. 06/4-06-1054 din 07.09.2018. Potrivit celor relatate în sesizare, dl Dogotari Ilie, director al Liceului Teoretic “Mihai Eminescu” din r-ul Florești, s. Ghindești, ar fi încălcat în anii de studii 2016-2017 și 2017-2018 regimul juridic al conflictelor de interese prin luarea deciziilor în privința persoanelor apropiate.

Potrivit actului de constatare nr. 01/04 din 17.01.2019, s-a constatat încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl. Dogotari Ilie, exprimată prin nedeclararea și nesoluționarea în termenul și modul stabilit de lege a conflictelor de interese în care s-a aflat când a fost chemat să ia decizii și să semneze acte administrative și juridice în privința sa și a persoanelor apropiate.

Potodată, potrivit părții descriptive a actului de constatare nr. 01/04 din 17.01.2019, dl. Dogotari Ilie a fost informat despre faptul că acțiunile sale de nedeclarare și nesoluționare conformă a conflictelor de interese poartă caracter contravențional și cad sub incidența art. 313² alin. (1) și (2) Cod Contravențional al RM.

Ulterior, la data de 12.04.2019, în privința dlui Dogotari Ilie, a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție cu nr. 14/04, pentru comiterea faptelor contravenționale prevăzute la art. 313² alin. (1) și (2) Cod Contravențional al RM.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 423³ alin.(5) și 443 alin. (9) Cod Contravențional al RM, procesul verbal cu privire la contravenție a fost remis spre examinare în fond conform competenței către Judecătoria Chișinău sed. Ciocana, cauza contravențională fiind în prezent în examinare în aceeași instanță.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

(A se vedea Partea a IV-a a Notiței Explicative)

14. Prevederile contestate de la art. 313² alin. (1) și (2) Cod Contravențional al RM nu corespund rigorilor constituționale și ale Convenției Europene a Drepturilor Omului, precum și ale jurisprudenței CtEDO în materia garantării principiilor preeminenței dreptului, dreptului la apărare și nediscriminării.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a stabilit că unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept îl constituie principiul legalității, care derivă din articolul 1 alin. (3) din Constituție, și anume din principiul constituțional al statului de drept.

Potrivit statuărilor Curții. «preeminența dreptului se asigură prin întreg sistemul de drept, inclusiv prin normele penale, acestea caracterizându-se prin anumite trăsături proprii, distinctive în raport cu alte categorii de norme, ce se diferențiază între ele prin caracterul și structura lor, prin sfera de incidență».

Curtea Constituțională, la fel, a menționat că „preeminența dreptului în materie penală exprimă printre altele asigurarea legalității infracțiunilor și pedepselor; inadmisibilitatea aplicării extensive a legii penale, în detrimentul persoanei, în special, prin analogie”. Curtea a menționat constant că «incriminarea faptelor în legile penale, stabilirea pedepsei pentru ele, precum și alte reglementări, se întemeiază pe rațiuni de politică penală. Astfel, legea penală constituie un ansamblu de reguli juridice, formulate într-o manieră clară, concisă și precisă. Or, calitatea legii penale constituie o condiție vitală pentru menținerea securității raporturilor juridice și ordonarea eficientă a relațiilor sociale.»

Principiile citate în materie penală sunt aplicabile și legii contravenționale. În acest sens, Curtea Constituțională a menționat că «prin reglementarea infracțiunilor și a pedepselor în materie penală urmează a se înțelege și competența reglementării contravențiilor și sancțiunilor contravenționale. Or, legea contravențională conține prevederi care indică de fapt natura penală a contravențiilor administrative.» Competența exclusivă a legislatorului de a reglementa care fapte constituie infracțiuni sau contravenții și care pedepse urmează a fi aplicate nu exclude obligativitatea respectării principiului legalității.

În speță, prevederile art. 313² alin. (1) și (2) Cod Contravențional al RM, califică drept contravenții *nedeclararea conflictului de interese de către persoana care activează în cadrul unei organizații publice în sensul Legii nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale și nesoluționarea conflictului de interese în conformitate cu prevederile Legii privind declararea averii și intereselor personale.*

Potrivit aceluiași prevederi, săvârșirea contravențiilor sus-menționate se sancționează *cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an și cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.*

În opinia noastră, dispozițiile contestate și anume sintagmele “se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an” și “se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”, sunt contrare principiului individualizării sancțiunii contravenționale. Or principiul constituțional al legalității impune diferențierea pedepselor stabilite pentru încălcarea legii, fapt care nu poate fi efectuat pe deplin la speță.

În acest sens este de notat că în sensul art. 313² alin. (1) și (2) Cod Contravențional al RM, în categoria conflictelor de interese nedeclarate sau nesoluționate, pot intra chiar și cele mai nesemnificative încălcări admise din partea persoanei obligate să facă declarația în sensul Legii nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale, motiv din care considerăm sancțiunile indicate la articolul contestat, nu permit judecătorului o individualizare corectă și deplină a faptelor săvârșite de către contravenient.

În acest caz, lipsa posibilității instanței de a aplica o pedepasă individualizată în mod separat față de contravenient și circumstanțele concrete ale cauzei, este contrar principiului legalității și dreptului la un proces echitabil

– CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

(A se vedea capitolul V al Notîei Explicative)

15. Reieșind din cele relevate, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, art. 4 alin. (1) lit. a), art. 24 alin. (1), 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 4 alin. (1) lit a), și art. 39 din Codul jurisdicției constituționale, solicităm în mod respectuos:

1) Admiterea sesizării privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și exercitarea controlului constituționalității prevederilor art. 313² alin. (1) și (2) Cod Contravențional al RM;

2) Declararea drept neconstituțională a sintagmelor “se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an” și “se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”

II – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea capitolul VI din Notița Explicativă)

16. Aparent, Curtea Constituțională a RM nu a examinat anterior constituționalitatea prevederilor art. 313² alin. (1) și (2) Cod Contravențional al RM

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17. La sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, urmează a fi anexate materialele cauzei contravenționale nr. 12-4-22027-16042019

III - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

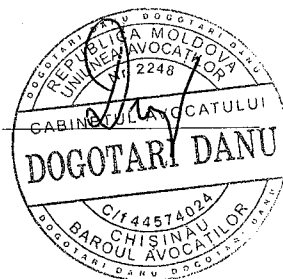
(A se vedea capitolul VIII al Notîței Explicative)

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: mun. Chișinău, str. Bulgară 31 A

Data: 18.06.2019

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului) Avocat **DOGOTARI Danu**

ÎNCHEIERE

21 iunie 2019

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței

Judecător

Grefier

Cu participarea:

Avocatului făptuitorului

Agentul constator

Victor Sandu

Titomir Cristina

Dogotari Danu

Griciuc Ada

Examinînd în ședință de judecată cererea înaintată de avocatul Dogotari Danu în numele făptuitorului Dogotari Ilie privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cadrul judecării cauzei contravenționale în privința lui **Dogotari Ilie, director al Liceului teoretic „Mihai Eminescu” din or. Ghindești, r-l Florești**, pentru comiterea faptelor contravenționale prevăzute la art.313² alin.(1) și alin.(2) din Codul Contravențional al Republicii Moldova,

c o n s t a t ă :

Partea descriptivă:

La data de 15 aprilie 2019, la Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana) a parvenit materialele cauzei contravenționale nr. 14/04 din 12.04.2019, încheiat în privința dlui **Dogotari Ilie, director al Liceului teoretic „Mihai Eminescu” din or. Ghindești, r-l Florești**, pentru comiterea faptelor contravenționale prevăzute la art.313² alin.(1) și alin.(2) din Codul Contravențional al Republicii Moldova.

La data de 16 aprilie 2019, prezenta cauză contravențională a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor ceea ce se confirmă prin fișă de repartizare anexată la materialele dosarului.

Prin încheierea din data de 17 aprilie 2019, în acord cu prevederile art. 453 lit.b) Cod Contravențional al RM a fost fixat termenul pentru examinarea prezentei cauze penale.

Argumentele participanților la proces:

În ședința de judecată din data de 20 iunie 2019, avocatul Dogotari Danu în numele făptuitorului Dogotari Ilie a depus o cerere prin care a solicitat sesizarea Curții Constituționale în vederea exercitării controlului constituționalității a *prevederilor art. 313²alin. (1) și (2) Cod Contravențional al RM, cît și declararea drept neconstituțională a sintagmelor “se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an” și “se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”.*

În motivarea cererii a indicat că,

Prevederile contestate de la art. 313² alin. (1) și (2) Cod Contravențional al RM nu corespund rigorilor constituționale și ale Convenției Europene a Drepturilor Omului, precum și ale jurisprudenței CtEDO în materia garantării principiilor preeminenței dreptului, dreptului la apărare și nediscriminării.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a stabilit că unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept îl constituie principiul legalității, care derivă din articolul 1 alin. (3) din Constituție, și anume din principiul constituțional al statului de drept.

Potrivit statuărilor Curții, «preeminența dreptului se asigură prin întreg sistemul de drept, inclusiv prin normele penale, acestea caracterizându-se prin anumite trăsături proprii, distincte în raport cu alte categorii de norme, ce se diferențiază între ele prin caracterul și structura lor. prin sfera de incidență».

Curtea Constituțională, la fel a menționat că „preeminența dreptului în materie penală exprimă printre altele asigurarea legalității infracțiunilor și pedepselor; inadmisibilitatea aplicării extensive a legii penale, în detrimentul persoanei, în special, prin analogie.

Curtea a menționat constant că «incriminarea faptelor în legile penale, stabilirea pedepsei pentru ele, precum și alte reglementări, se întemeiază pe rațiuni de politică penală. Astfel, legea penală constituie un ansamblu de reguli juridice, formulate într-o manieră clară, concisă și precisă. Or, calitatea legii penale constituie o condiție vitală pentru menținerea securității raporturilor juridice și ordonarea eficientă a relațiilor sociale»

Principiile citate în materie penală sunt aplicabile și legii contravenționale. În acest sens. Curtea Constituțională a menționat că «prin reglementarea infracțiunilor și a pedepselor în materie penală urmează a se înțelege și competența reglementării contravențiilor și sancțiunilor contravenționale. Or, legea contravențională conține prevederi care indică de fapt natura penală a contravențiilor administrative.» Competența exclusivă a legislatorului de a reglementa care fapte constituie infracțiuni sau contravenții și care pedepse urmează a fi aplicate nu exclude obligativitatea respectării principiului legalității.

În speță, prevederile art. 313² alin. (1) și (2) Cod Contravențional al RM, califică drept contravenții *nedeclararea conflictului de interese de către persoana care activează în cadrul unei organizații publice în sensul Legii nr 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale și nesoluționarea conflictului de interese în conformitate cu prevederile Legii privind declararea averii și intereselor personale.*

Potrivit aceluiași prevederi, săvârșirea contravențiilor sus-menționate se sancționează *cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an și cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an în opinia noastră, dispozițiile contestate și anume sintagmele se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an " și "se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an " , sunt contrare principiului individualizării sancțiunii contravenționale. Or principiul constituțional al legalității impune diferențierea pedepselor stabilite pentru încălcarea legii, fapt care nu poate fi efectuat pe deplin la speță.*

În acest sens este de notat că în sensul art. 313² alin. (1) și (2) Cod Contravențional al RM, în categoria conflictelor de interes nedeclarate sau nesoluționate, pot intra chiar și cele mai nesemnificative încălcări admise din partea persoanei obligate să facă declarația în sensul Legii nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și intereselor personale, motiv din care considerăm sancțiunile indicate la articolul contestat, nu permit judecătorului o individualizare corectă și deplină a faptelor săvârșite de către contravenient. În acest caz, lipsa posibilității instanței de a aplica o pedeapsă individualizată în mod separat față de contravenient și circumstanțele concrete ale cauzei, este contrar principiului legalității și dreptului la un proces echitabil.

Apărătorul făptuitorului **Dogotari Ilie, Dogotari Danu** în ședința instanței de judecată a susținut cererea și a solicitat sesizarea Curții Constituționale în privința verificării controlului constituționalității al prevederilor art. 313/2 al.(1) și (2) Cod Contravențional.

Agentul constator Griciuc Ada s-a expus asupra respingerii cererii depuse de avocatul Dogotari Danu, în vederea sesizării Curții Constituționale a RM cu exercitarea controlului constituționalității al prevederilor art. 313/2 al.(1) și (2) Cod Contravențional.

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind opiniile participanților la proces, studiind materialele dosarului, instanța de judecată consideră cererea înaintată de avocatul Dogotari Danu în numele făptuitorului Dogotari Ilie privind sesizarea Curții Constituționale pentru a supune controlului constituționalității controlului constituționalității a *prevederilor art. 313² alin. (1) și (2) Cod Contravențional al RM, cât și declararea drept neconstituțională a sintagmelor "se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an" și "se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an"*, întemeiată și o va admite din următoarele considerente:

În conformitate cu dispoziția art.7 alin.(3) Cod de procedură penală, "Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională."

Potrivit art.135 alin.(1) lit.a), g) din Constituția RM, „Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte și rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție ”.

Totodată aceleași prevederi se regăsesc și în art.4 alin.(1) lit.a), g) al Legii cu privire la Curtea Constituțională nr.317 din data de 13.12.1994 și în art. 4 alin.(1) lit. a) și g) din Codul Jurisdicției constituționale.

La fel, instanța de judecată notează că în temeiul Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016, s-a statuat că în sensul articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) coroborat cu articolele 20, 115, 116 și 134 din Constituție:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

Mai mult decât atât, prin aceeași hotărâre, Curtea Constituțională, a relevat că, judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

După această proiectare a cadrului normativ de referință, în speță, instanța de judecată reține că, sunt întrunite condițiile indicate în Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din data de 09 februarie 2016.

Or, obiectul excepției de neconstituționalitate invocat supra îl constituie prevederile art. 313²alin. (1) și (2) Cod Contravențional al RM, și anume declararea drept neconstituțională a sintagmelor *“se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”* și *“se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”*, care intră în categoria actelor menționate la art. 135 alin.(1) lit.a) din Constituția RM. Ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către un participant la prezentul proces contravențional - avocatul, Dogotari Danu în numele făptuitorului Dogotari Ilie.

Totodată instanța de judecată conchide că nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale care să aibă ca obiect prevederile stipulate.

Mai mult decât atât normele procesuale invocate drept neconstituționale de către avocatul, Dogotari Danu în numele făptuitorului Dogotari Ilie urmează a fi aplicate la examinarea prezentei cauze contravenționale în instanța de fond.

În acest context, notăm că în speță sunt întrunite condițiile legale de ridicare a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 313²alin. (1) și (2) Cod Contravențional al RM, și anume a sintagmei articolului prenotat: *“se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”* și *“se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”*.

Totodată, instanța de judecată consideră necesar a dispune suspendarea examinării cauzei contravenționale în privința lui **Dogotari Ilie, director al Liceului teoretic „Mihai Eminescu” din or. Ghindești, r-l Florești**, pentru comiterea faptelor contravenționale prevăzute la art.313² alin.(1) și alin.(2) din Codul Contravențional al Republicii Moldova, pînă la exercitarea, de către Curtea Constituțională, a controlului constituționalității sintagmelor *“se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”* și *“se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”*, din articolul 313/2 alin.(1) și (2) a Codului Contravențional al Republicii Moldova.

Sintetizînd circumstanțele reliefate, suprapuse la textele de lege enunțate, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite cererea înaintată de avocatul Dogotari Danu în numele făptuitorului Dogotari Ilie privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cadrul judecării cauzei contravenționale în privința lui **Dogotari Ilie, director al Liceului teoretic „Mihai Eminescu” din or. Ghindești, r-l Florești**, pentru comiterea faptelor

contravenționale prevăzute la art.313² alin.(1) și alin.(2) din Codul Contravențional al Republicii Moldova,

În conformitate cu art. 7, 341-342, Cod de Procedură Penală al Republicii Moldova, instanța de judecată,

DISPUNE:

Se admite cererea înaintată de avocatul Dogotari Danu în numele făptuitorului Dogotari Ilie privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cadrul judecării cauzei contravenționale în privința lui **Dogotari Ilie, director al Liceului teoretic „Mihai Eminescu” din or. Ghindești, r-l Florești**, pentru comiterea faptelor contravenționale prevăzute la art.313² alin.(1) și alin.(2) din Codul Contravențional al Republicii Moldova.

Se ridică excepția de neconstituționalitate la sesizarea depusă de avocatul Dogotari Danu în numele făptuitorului Dogotari Ilie, pentru verificarea constituționalității sintagmei din art.313/2 alin.(1) și (2) Cod contravențional și anume *“se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an” și “se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”*, sub aspectul corespunderii cu prevederile art.7, 8 alin.(1), 15, 16, 20, 26 al.(1), 39 al.(2), 54 din Constituția Republicii Moldova.

Se suspendă examinarea cauzei contravenționale în privința lui **Dogotari Ilie, director al Liceului teoretic „Mihai Eminescu” din or. Ghindești, r-l Florești**, pentru comiterea faptelor contravenționale prevăzute la art.313² alin.(1) și alin.(2) din Codul Contravențional al Republicii Moldova, pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra sesizării înaintate.

Se remite în adresa Curții Constituționale sesizarea depusă de avocatul Dogotari Danu în numele făptuitorului Dogotari Ilie, pentru verificarea constituționalității sintagmelor *“se sancționează cu amendă de la 45 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an” și “se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”*, din articolul 313/2 alin.(1) și (2) a Codului Contravențional al Republicii Moldova.

Încheierea poate fi contestată odată cu fondul cauzei.

**Președintele ședinței,
Judecător**

Victor Sandu

